

On. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő
Dr. Olosz
Lapfőlapjados a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

A timiștorontali főszerkesztők bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

DELI HIRLAP

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

A cseh-szovjet szövetségi szerződés megkötésének várható következményeit latolgatja a nemzetközi sajtó. Inkább az egyes lapok véleményének tekinthetők a különböző hirmagyarújságok, mert sem London, sem Washington illetékes körei nem nyilatkoztak még Benes moszkvai megállapodásáról. Edén brit külügyminiszter elsőházi beszámolójában egy szóval sem említette Benes moszkvai tartózkodását. Maga Benes természetesen siet hangoztatni, hogy a kétoldali megállapodás kibővíthető.

A lengyel kérdés

A szovjet-cseh szövetségi szerződés kibővítésének lehetőségéről szóló nyilatkozatok nyomán ismét több szó esik a sokat vitatott lengyel kérdéssel. Mindenekelőtt a lengyel-orosz közélet problémája foglalkoztatja a sajtót, mint a szövetségesek részéről is legbonyolultabbnak és legkényesebbnek minősített keleteurópai kérdést. A londoni Observer a minap óvott annak feltételezésétől, hogy Lengyelország és a Szovjetunió között gyors kibékülés következhet be, elismerte azonban, hogy az angol diplomácia „miniképp félt kielégítő” megoldásán fáradozik. A Manchester Guardian című angol lap már valamivel derültebb. Visszapillantást vet a lengyel-orosz szakítást előidéző kérdésekre és eseményekre, majd megállapítja, hogy jelenleg bizonyos kérdésekben már lenetségesnek látszik a meggyőzés. Például az Oroszországban internált lengyelek és a lengyel hadsereg ügyét érinti. Az angol lap szerint — hogy megkönnyebbül-e ez, vagy megbízható értesüléseken alapul, nem tudjuk — e kérdésekben Moszkva hajlandó lenne megengedni a lengyel emigráns koránnyal. A Manchester Guardian feltételezi, hogy ha a most Moszkvában létrejött szovjet-cseh szerződésből kifolyólag Lengyelországot csatlakozásra hívják fel, ebből a csehek irányában megnyilvánult orosz álláspont érvényesítése következik a lengyel-kérdésben is. Erre egyébként illetékes lengyel körök is céloztak Londonban, amikor közölték, hogy ha a függetlenség és felségjogok tiszteletbentartására vállalt kötelezettségek elvét nemcsak cseh, hanem lengyel viszonylatban is alkalmazza Moszkva, „a lengyel kormány hajlandó huszonnégy óra belül aláírni egy háromszögletűt”.

Az angol és a cseh közvetítés

A moszkvai orosz-cseh megállapodással kapcsolatban mind szovjet, mind cseh részről hangoztatták, hogy a szerződéshez csatlakozhat más keleteurópai állam is, mely a két szerződő féllel „szomszédos” és amelyet „támadás ért”. Különösen Benes hangoztatta ezt. Hogy a csatlakozás lehetőségének kilátásba helyezése szépségszavak, vagy komoly felhívás, ez most mellékes. Kétségtelenné látszik azonban, hogy ez a nyilatkozat a lengyeleknek szól.

A nyilatkozat elhangzott, a lengyelek válaszoltak is rá. „Huszonnégy óra belül” hajlandóak csatlakozni, ha Moszkva Lengyelország irányában is kötelezi magát a „függetlenség és felségjogok” tiszteletbentartására.

A huszonnégy óra már többszörösen eltelt, a londoni lengyel kormány persze nem kapott hivatalos meghívást a szövetségi szerződéshez való csatlakozásra. Igaz, hogy újabb közvetítési kísérletek történnek, ez azonban — a brit diplomá-

A lengyeleket nem hívták meg a szovjet-cseh szerződéshez való csatlakozásra

A londoni lengyel emigráns kormány csak a függetlenség és a felségjogok tiszteletbentartása alapján hajlandó Moszkvával tárgyalni

A DNB. újabb megjegyzései a Romániához, Magyarországhoz és Bulgáriához intézett amerikai felhívására

Eden kijelentette, nincs szó a bombatámadások gyengítéséről vagy elhalasztásáról

cia erőfeszítéseit illetően — egyáltalán nem látszik egyben a „csatlakozás” előmozdítására irányuló kezdeményezések. Csak a minap írta a londoni Times, hogy az európai biztonság rendszerével semmiképp sem egyeztethető össze Németország feldarabolása. Ezt megelőzően illetékes angol helyen kárhoztatták azt a háború előtti, éppen Benes kezdeményezte rendszert, mely — mint most Londonban elismerték — akadályozta a tartós béke és biztonság épületének létesítését s elkerülhetlenné tette az újabb európai háború kitörését. A Times — melynek állásfoglalásai eddig is gyakran előre fényt vetettek a brit külpolitika irányvonalaire — ellenez minden olyan tömörülést, rendszert, mely hatalmi túlsúlyával más népek életképességét és jogait károsítja. Már pedig — mint erre londoni lengyel körökben rámutatnak — a cseh-orosz szerződés is tömörülés magvát képezi. Eynhén szólva tehát, Benes moszkvai megállapodása nem tükrözi a London részéről most nyilvánított elveket.

Benes „közvetítő szerepét” természetesen lengyel körök — már csak a cseh-lengyel tárgyalások egyoldalú megszüntetése miatt is — nem illetik valami hízelgő jelzőkkel. Megemlítik, hogy Benes, mint egy „Oroszországgal közvetlenül szomszédos” ország képviselője nyilatkozott Moszkvában. Mit jelent ez? Azt bizonyára nem, hogy a „felhámasztandó” Csehszlovákia határai messze keletre kitolódna, hanem hogy az oroszok, Lengyelországot bizonyos területeinek megszerzésével „szomszédosságba” igyekeznek nyomolni a Benes részéről

még a háború kitörése előtti felajánlott cseh „ugródészakhoz”. Ezt az aggodalmakat a lengyelek a másik — mindenestre a lengyel érdekeket jobban megértő — közvetítő fél, Anglia előtt is nyomtatékosan kifejezték. Természetesen sok függ attól, hogy a Romer lengyel külügyminiszterrel most tárgyaló Edennek mily felhatalmazásai vannak kormányától s főleg, hozott-e Churchill miniszterelnök a lengyelek számára elfogadható javaslatokat a tengerán találkozókról. Az már ma kétségtelenné látszik, hogy a brit közvetítés és a cseh közvetítés rugói és céljai egymástól nagyon is messze esnek.

Törökország

Szerdán délután a török kormány tagjai három órás, fontos minisztertanácsot tartottak. Az angol hírközvetítő szolgálat a minisztertanács befejezése után kapott értesülések nyomán azt közölte, hogy „Törökország nem készül résztvenni a katonai műveletekben”. Több török lap kiemeli ezt a megállapítást.

Isztanbuli DNB-jelentés nyomán a Rador is ismerteti a Tasvir Efkiair című török lap vezércikkét. A Tasvir Efkiair utal arra, hogy Törökország három esztendőn keresztül változatlan külpolitikát folytatott, majd hangoztatja, „Törökország nem engedheti meg, hogy népét váratlanul háborúba döntse”.

A Tasvir Efkiair szerint a török nép csak akkor fog fegyvert, ha megtámadják. Befejezésül a lap kiemeli Menemencsoğlu külügyminiszternek azt a kijelentését, hogy a török külpolitika a ten-

gelyhatalmak irányában az eddigi állapotban marad.

Török parlamenti körökben egyébként a köztársasági néppárt tegnapi zárulása után az a hír terjedt el, hogy Menemencsoğlu külügyminiszter váratlanul megbetegedett.

Macedónia

A balkáni helyzettel foglalkozó jelentések között az utóbbi napokban több ízben történt említés Macedóniáról is. A bolgár miniszterek Macedóniában tett szemléltatásai érzékeltették, mily fontosságot tulajdonít a szófiai kormány a terület birtoklásának. A TP. szófiai jelentés szerint a bolgár kormány már előkészületeket tesz a macedóniai képviselőválasztásokra. Partoff bolgár igazságügyminiszter e célból most sorra látogatja Macedónia nagyobb helységeit. A képviselőválasztások megtartásának terve szófiai politikai körökben nagy érdeklődést keltett, mert ebben annak jelet látják, hogy Macedóniát végleg bekapcsolni kívánják Bulgária politikai életébe.

Ugyanekkor a Tito vezetésével megalakított ideiglenes jugoszláv partizán-kormány bejelentette igényét Macedóniára. A Rador lisszaboni tudósítója erről a következőket táviratozza:

— A brit hírközvetítő szolgálat jelenté, hogy Tito alkotmányos Jugoszláviának szövetségi alapon való újjászervezését jelöli meg célként. Ezt a főderécsőt a következő nemzeti egységek fogják alkotni: Szerbia, Horvátország, Albánia, Hercegovina, Montenegró és Macedónia. (—)

A politikai arcvonal

Az angol külügyminiszter szóval sem említette Benes moszkvai megállapodását

Berlin. (Rador). A Wilhelmstrassen, Eden brit külügyminiszter tegnapi elsőházi nyilatkozatával foglalkozva a DNB. diplomáciai szerkesztőjének állásfoglalásával egybevágó kijelentéseket tettek. Berlinben felhívják a figyelmet arra, hogy Eden csak oly kijelentésekre szerítkozott, melyek nem mennek túl a kairói és teheráni értekez-

letekről kiadott közlemény keretein. Berlinben fontos mezzanatok tartják azt a tényt, hogy Eden nemcsak hogy nem foglalt állást az Anglia számára oly kényes kérdést jelentő Benes-féle moszkvai megállapodás ügyében, de Benes magatartását szóval sem említette, jóllehet e téma bizonyára jelentős szerepet játszott a teheráni értekezleten.

Washington is tartozkodik a szovjet-cseh szövetségi szerződéshez

Lisszabon. (Tp). Az Amerikából érkező hírek alapján továbbra is az a benyomás, hogy Washington tartózkodó magatartása a szovjet-cseh szövetségi megkötésével illetően azokat az aggodalmakat fejezi ki, melyeket illetékes körök Moszkva keleteurópai befolyási körzetének kiszélesítése iránt táplálnak.

MOLCTOV KIHALLGATÁSON FOGADTA BENEST

Stockholm. (Rador). A moszkvai rádió közölte, hogy Molotov külügyi

ezzel kapcsolatban? A kérdésre Eden külügyminiszter válaszolt és kijelentette, hogy nem gondolnak a támadások elhalasztására, vagy gyengítésére. Ellenkezőleg, Németország bombázása a szövetségesek terveiiben igen fontos pont, azt tehát folytatni fogják. — mondta az angol külügyminiszter.

GÖBBELS BESZÉDE NÉMETORSZÁG POLITIKAI ÉS KATONAI HELYZETÉRŐL

Berlin. (Ep). A birodalmi propaganda vezetőik összejövetelén Göbbels dr. propagandainügyi miniszter nagy beszédeket tartott Németország politikai és katonai helyzetéről. A miniszter a többek között ezeket mondotta:

— A front és az otthon a mostani, immár vége felé közeledő esztendőben nagy megterheléseknek volt kitéve. A fronton katonáink harcra az ellenség megsemmisítő szándékait meghusitotja. Az otthon pedig mindenben mély a fronthoz, ezért a légi terror és az ideg-

offenzíva ellenére csodálatraméltó magatartást tanúsít.

A politikai helyzetről szólva Göbbels dr. a többi között a következő kijelentést tette:

— A szövetségesek érkezteiről kiadott üres jelentések azt bizonyítják, hogy ellenfeleink már nem találnak semmiféle más kivezető utat, mint az európai szárazföld megrohanását. Ez a kísérletük azonban magas veszteségekkel lesz összekötve. Hogy egy ilyen kísérlet Diinkirchen és Dieppe után miképpen végződik, az iránt Diinkirchen és Dieppe után nem lehet semmi kétség.

A TÖRÖK DIPLOMÁCIA GYŐZELMÉRŐL BESZÉLNEK ANKARÁBAN

Ankara. (Tp.) Török politika; körök legnagyobb megelégedésüket fejezik ki a második kairói értekezlet sikere felett. Megállapítják, hogy az angolszásokat Kairóban tájékoztatták a török álláspontjáról és a lehetőségekről, viszont a törökök megismerkedtek Roosevelt elnök felfogásával.

A török sajtó is megállapítja, hogy a kairói értekezlet eredménye a török diplomácia győzelme volt.

A török parlament néppárti csoportjának legutóbbi értekezlete, szemben az előző hosszú titkos üléssele, ezúttal csak három és fél órán át tartott. Ebből azt következtetik, hogy Törökország nincs azon az állásponton, hogy tevőlegesen részt kérjen a katonai hadműveletekben.

TITO HIVEI

A VERSAILLESINEL IS NAGYOBB JUGOSZLÁVIAT AKARNAK

Stockholm. (Ep.) Az új Tito-kormány élénk tevékenységet fejt ki. Már Londonban is megalakították ennek a kormányának a kirendeltségét, amelynek 12 tagja Tito hiveihez tartozik. A kirendeltség neve: „egységes bizottság”. Főfeladata: a Tito érdekében kifejtendő propaganda.

Ez a bizottság nyilvánosságra hozta azt a követelést, hogy valamennyi horvát, szlovén és szerb területet, amely régebben Ausztriához, Olaszországhoz, vagy más államhoz tartozott, az új jugoszláv államba kell bekebelezni, amelynek határai még nagyobbak lesznek, mint azokat annak idején Versaillesben megvonták.

Washingtoni emigráns körök aggodalmi a Tito-féle kormány pártfogolása miatt

Stockholm. (DNB.) Washingtonból érkezett legújabb jelentés szerint az angol és amerikai kormányok részéről a Tito-féle jugoszláv partizán bizottság iránt megnyilatkozott állásfoglalás a legnagyobb megütközést keltette a Washingtonban képviseltelt bíró emigráns kormányok körében. E kormányok diplomatái ugyanis a szovjet politika határozott eredményének tekintik azt, hogy Nagybritannia és az USA támogatják Tito vállalkozását. Általában attól tartanak a körökben, hogy London és Washington magatartása veszélyes precedens lehet a szövetségesek táborához tartozó kis államok számára. Különösen nagy a megütközés a washingtoni jugoszláv követtség körében, ahol figyelmeztetik arra, hogy az angol és észak-amerikai diplomaták az 1941. évben a belgrádi kormányt támogatóikat helyezték kilitásba és ugyanakkor Anglia, valamint az USA örök hálójáról is biztosították a belgrádi kormányt. Ez a biztatás indította Péter jugoszláv királyt arra, hogy tartózkodási helyét Londonba tegye át és ezzel elszakadjon lépétől Most — mondják az érdektelt washingtoni szerb körök — ezek az igérettek rendkívüli kétélű fegyvernek bizonyultak.

CHURCHILL A GÖRÖG EMIGRÁNS KORMÁNY MINISZTERELNÖKÉVEL IS TANÁCSKOZIK

Kairó. (Tp.) Az angol hírszolgálat ismerteti a kairói rádió hivatalos közlé-

sét, amely szerint Churchill angol miniszterelnök ma találkozik Czuderosz görög miniszterelnökkel. A két államférfi Angliát és Görögországot ér-

„Hatalmas lélektani bomba Németország és szövetségesei ellen”

Berlin. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

A teheráni értekezlet eredménye, amint az általában ismeretes — néhány „hatalmas lélektani bomba Németország és szövetségesei ellen.”

Mint hogy a teheráni értekezletről kiadott jelentések elhervasztották Németország ellenségeinek reményeit, Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere megkísérelte, hogy helyreüsse ezt a csorbát. Ezért mondott fenyegetésektől hemzsező beszédet Magyarország, Románia és Bulgária ellen. Nyilatkozata emlékeztetett arra, hogy a magyar, román és bolgár kormány ezelőtt két esztendővel háborút üzent az Egyesült Államoknak.

Hull ezeketán azt az elvont kérdést veti fel, hogy „ezek a kormányok milyen fokig támaszkodtak az Egyesült Államok nagylelkűségére, hogy ennek segítségével oldalmazzák meg majd népeiket a megrendőltatlam cselekedet következményeiből.

Az a tény kétségtelen — Hull nyilatkozata szerint — hogy azok a kormányok, amelyek hatalmon voltak abban a három országban, takarék skodás nélkül vettek részt az Egyesült Államok ellen viselt háborúban és hogy emberrel és hadianyaggal erősítették a német háborus gépezetet.”

Hull nyilatkozata Magyarország, Bulgária és Románia megfenyegetésével

dekló különböző kérdéseket tárgyal meg, különösen pedig Görögország háborus részvételének kérdését beszéli meg.

végződik — holott ezek az országok, akárcsak Németország, csupán nemzeti megmaradásukért és a háza jövőjéért harcolnak, — jegyzi meg a DNB.

„Ezeknek az országoknak — folytatta Hull — meg kell érteniük, hogy nem hátríthatják el magukról azt a felelősséget, amely rájuk fog hárulni majd akkor, amikor a szövetségesek befejezik Németország szétzuzásának a művét.”

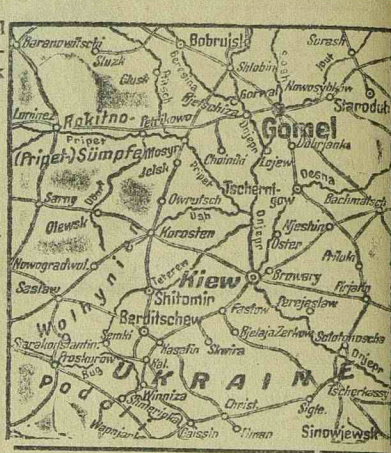
Az északamerikai „United Press” adta meg akaratlanul a kellő választ minderre, amikor Hull nyilatkozatáról rövidesen csak annyit állapított meg: „Ugy látszik hogy propaganda-támadásról van szó, amely a kairói és a teheráni értekezletre támaszkodik.”

A MENEKÜLT LENGYELEKET ELSZÁLLITJAK PERZSIÁBÓL

Amszterdam. (Tp.) Londoni értesülés szerint Eden angol külügyminiszter az alsóházban mondott beszédében többek között kijelentette, hogy körülbelül negyvenezer lengyel menekültet elszállítanak Perzsiából. Ezeket részben Kelet-Afrikában, Indiában és Mexikóban helyezik el. A menekült lengyelek egy részének elszállítása már befejeződött.

HUSZONÖT NAPIG UTAZOTT, HOGY MOSZKVBÓL SZÓFIÁBA JUSSON

Szófia. Dimitrevics-Zialkov György őrnagy, az új szovjet katonai attasé

Szófiába érkezve, az újságíróknak kijelentette, hogy utja Moszkvától Szófiáig tekintettel a háborus helyzet következtében szükségessé vált kerülőkre, 25 napig tartott.

TITKOS KOMMUNISTA NYOMDÁT LEPLÉZTEK LE SVÁJCZBAN

Zürich. Megállapították, hogy Bern városában és Svájc több vidékén hosszabb ide óta kommunista nyomtatványokat és propagandairatokat terjesztenek. A rendőrségi nyomozás során a szövetségi fővárosban jól felszerelt titkos nyomdát fedeztek fel. Kiderült, hogy a propagandaanyagot ebben a nyomdában állították elő és osztották szét azok között, akik terjesztették. A jól szervezett kommunista tevékenység vezetőit letartóztatták. (Tp.)

Jelentéseink a harcerekről

Kirovograd körzetében a németek fontos területszakaszokat és helységeket foglaltak el

Berlin. (DNB). A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcterén a szovjet csapatok több támadása a chersoni hídfő ellen az összefogott elhárító tüzelésben összeomlott.

Kirovograd körzetében a német csapatok a szovjet támadások elhárítása után ellentámadásokat folytattak és szíves ellenséges ellentállás legyőzése után több helységet és fontos terület-szakaszokat rohammal elfoglaltak.

A Pripjet folyónál a szovjet csapatok páncélosok támogatása mellett támadást kezdtek. A támadásokat visszaverték és közben a szovjet csapatok nagy és véres veszteségeket szenvedtek.

Slobin harci körzetében váltakozó harcok után tegnap is megüthült a Szovjet valamennyi áttörési kísérlete. Nevelől délre a tulerőben lévő támadó szovjet csapatokkal a súlyos elhárító harcok még folyamatban vannak.

A keleti arcvonalon tegnap 76 szovjet repülőgépet lőttek le.

A délolaszországi arcvonal nyugati szakaszán az angolszász csapatok tegnap Mignano mindkét oldalán nagyobb erővel támadást kezdtek. A támadásokat visszaverték és közben több elleneséges páncélost megsemmisítettek. Mignanotól északnyugatra egy elvesztett magaslat birtokáért folyik a harc.

Az arcvonal keleti szakaszán az angol csapatok, páncélos támogatás mellett indított támadásait folytatása közben tegnap is súlyos veszteségeket szenvedtek emberben és hadianyagban.

Egy északamerikai bombázó támadott tegnap a déli örökben megtámadta Innsbruck városát. A támadást robbanó bombák mindenek előtt lakónegyedekben és kulturális épületekben okoztak károkat. Az elmozdítottak néhány elleneséges zavaró repülőgép a rajna-

wesztfáliai ipari terület fölé repült. LÉGI RIADÓ ZÁGRÁBBAN

Zágráb. (Tp.). Az elmúlt éjjel husz perccel éjjel után a horvát fővárosban megszólaltak a légi veszedelem jelzői szirénák. A légi riadó éjjel után negyedkettőig tartott. A város fölött repülőgépek hangása nem volt hallható.

NÉMET ERŐSÍTÉSEKET KÜLDTEK A BALKÁNI PARTIZÁNOK ELLEN

Berlin. (Tp.). Német katonai körök kijelentéseiből látható, hogy az utóbbi időben nagyobb német kötelékeket használtak föl a Balkánnak a kommunista bandáktól való megtisztítására. Legutóbb német kötelékek érkeztek a bandákkal harcban álló német és horvát csapatok megerősítésére, amelyek nagy létszámú csapatokba a megtisztítási munkába.

Egy német katonai tájékoztató kijelentette, a Balkán megtisztítása kívánjuk látni a kommunista bandáktól. A ka-

tonai titoktartásra való hivatkozással a tisztítási hadműveletekről részleteket nem mondtak. Megelégedtek azzal, hogy rámutassanak a szövetségesek jelentéseire, amely szerint a partizánoknak óriási veszteségeik vannak.

NÉMET-ANGOL FILMCSERE HADIFOGLYOK RÉSZÉRE

Amszterdam. (Tp.) A Daily Herald című londoni lap szerint az angol és a német kormány filmcsere-t hajrt végre, amelynek segítségével az angol és német hadifoglyok legalább képeket viszontláthatják hazájukat. Sok angol és német fogolytáborban az angolszász és német gyárakban készült filmek mutatnak fel, amelyek részint Stockholm, részint Genfben keresztül jutnak el rendelgetési helyükre. A németország hadifogságban lévő angol katonák így megismerhetik a legfrissebb angol filmeket, viszont a német hadifoglyok Angliában saját hazájukban készült filmeket nézhetnek végig.

Legújabb

Churchill brit miniszterelnök megbetegedett

Amszterdam. (Tp.) Londoni híradás szerint Attlee helyettes miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén bejelentette, hogy Churchill megüthült és tüdőjének balszárnyán gyulladós góc fejlődött ki. A miniszterelnök általános egészségi állapotát a helyettes miniszterelnök kielégítőnek mondotta.

Lausanne de Lausanne: A szövetségesek dalmáciai partraszállása a Szovjet ellenállása miatt maradt el

Bern. (Tp.) A Tribune de Lausanne című svájci lap vezetőírója „Befolyási övezetek címen. A lap szerint, bár a londoni sajtó tagadja, ezek az övezetek a moszkvai értekezlet után már kezdenek kirajzolódni abban az értelemben, ahogyan azt Smuts tábornok mondotta. Ezért Anglia szempontjából tanácsosnak tartották, hogy ellensúlyozásként a britek erősítsék meg a nyugateurópai közép- és kisállamokkal való viszonyukat. A szovjet-cesh szerződésből világosan felismerhető, — írja az említett lap — hogy Csehszlovákia Oroszország hídfője lett Nyugat-Európa felé.

Bulgáriából eredő hír szerint a szövetségesek dalmáciai partraszállása a szovjet ellenállás miatt maradt el, ugyanakkor azonban az orosz ügynökök ezen a területen a legélénkebb tevékenységet fejtik ki. A szovjet befolyás Jugoszláviában a legnagyobb. A jugoszláv nemzeti tanács és a nemzeti bizottság megalakulásáról írva, a svájci lap megállapítja, hogy Tito és Ribár dr. személye kétségtelenné teszi, hogy Jugoszláviában kommunista irányzatról van szó. Természetes, hogy Péter király vonakodik elismerni a Tito-Ribár alakulatot, de ezzel viszont két ségessé teszi a trónra való kiállításait, — fejezi be cikkét a svájci lap.

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 8. és 9. órák között. Ma **Kastély különce** Kacagató vig. áték. A főszerepben: Lilla Silvi és Amedeo Nazzari, a kiváló komikusok.

A Nobel-díjas varázsló ujjá akarja építeni az embert

Alexis Carrel, az ismertevű Nobel-díjas tudós, aki legmelyebben tekintett be abba a titokzatos műhelybe, amelyet úgy hívnak: ember, három évtizedes munkálkodás után elhagyta amerikai laboratóriumát és visszatért hazájába, Franciaországba. De az „Ismeretlen ember” szerzője otthon sem maradt tétlen. Ösztönzésére máris megalakult Párizsban az a kutatóintézet, amely az emberre vonatkozó problémákkal való foglalkozást tűzte ki célul.

A cél tehát új ember alkotása. Ez nem megvalósíthatatlan álom, mert el sem képzelhetünk realisabb gondolkodót, mint Carrelt, aki a leggyakorlatibb tudományosság görcsöve alatt szemlélte meg minden életlani jelenséget és a kísérleti eredmények alapján igazolt minden elméletet. A laboratórium varázslója például kimutatta, hogy még a tyúk szive is megfelelő körülmények között halhatatlan. De ugyanezkor meg is teremtette ezeket a körülményeket a tyúkból kivett szív számára, mikor bizonyos oldatba helyezte. Az ő kísérleti nyomán egész szervek a testen kívül tovább éltek, s képesek voltak Carrel más olyan teljesítményre is, amely hihetetlennek látszottak még a legbeavatottabb tudósok számára is. Ez az ujjkori varázsló tehát megérdemli bizalmunkat, mert a tudomány legtekélyesebb vértékében igyekszik meghódítani azt az átomországot, amely majd egyszer a jobb és boldogabb emberiség számára megnyílik.

De lássuk most, mit mondott Carrel terveire, céljaira vonatkozólag, mit akar tulajdonképpen megvalósítani a világosság városában alakult intézmény. Carrel tudós és költő egy személyben, mint ahogy mindenki költő, aki előírni képes a világ nagy változásait. A nagy francia forradalom se robbant volna sohasem életre egy Diderot vagy egy Rousseau nélkül, akik annak tulajdonképpen eszméi megindítói voltak. Carrel terve is forradalmi jelentőségű. És az avatja őt e feladat kezdeményezésében és kivételében vezérré, hogy senki sem ismeri jobban az ember testi és lelki alkotását, mint ő. Harminc évig állott a görösök mellett, harminc évig kísérletezett s ez idő alatt valóságos felbontotta a teremtés nagy művét annak olyan, eddig nem ismert elemeire, ahogy még sohasem eszmélt rá emberi agy. Ezeknek a nagy felismeréseknek a birtokában nyilatkozott most meg Carrel. A következőket mondja:

Az elmúlt századok az anyagi haladás szolgálatában állottak. Technika és tudomány egyesült, hogy megjavítsa az életlehetőségeket. El is értük a mezőgazdaság halatlanság feljövését, a forgalom gyorsulását, a közlekedés belterjességét, a városiasodást, a távirót, a rádiót és megértük a magasabb életkort, a gyógyászatot, különösen pedig a sebészet példátlan fejlődését, de mégsem lettünk még egészségesebbek sem. Mert ha le is gyűrűnk a fertőző betegségeket és más, életünkre leselkedő bajokat, viszont urra lett az emberiség az idegesség, az erkölcsi gyengülés és az örület, amelyek veszedelmes ellenségei az emberi fejlődésnek.

Az a mi nagy szerencsétlenségünk, hogy nem olyan világot építettünk fel, amely megfelelné az ember valóságos életigényeinek. Fel kell tehát építeni az új embert és egy olyan új külső világot kell teremteni számára, amelyhez a természeti törvényekhez alkalmazkodva idomulhat a nélkül, hogy elcsatnyuljon. Hiába ugyanis a sport és az ésszerű edzés nyomán támadt testi erő, ha viszont az agy beteg s az idegélet mindjobban elfajul. Az élet minden viszonylatába lelkiismeretesen vizsgálódva kell behatolni eszentul. Az egész emberi életet részreire kell felbontani, majd újra összetenni, így vélük azt a párizsi intézetben.

Lelelkiismeretes, részletmunkát kíván minden életmegnyilvánulás, mint amilyen a szaporodás, az álom, a munka. Mindent az emberért. Egyéni és közösségi értelemben ez az eljövendő idők jelszava. Ebben az óriási összefogásban el kell majd onyésznie az üzletieskedésnek, a nyereség-hajszának és annak az önösségnek, mely annyi szerencsétlenséget zúdított a világra. De felülvizsgálni és más irányba kell terelni a vizsgálódó, kutató szellemiséget is. Mert a tudomány célja a jövőben nem az lesz, hogy uralma alá hajtja az anyagi világot, hanem hogy felépítse a civilizált emberiséget. Ezt akarja Carrel és mindazok, akik az emberi boldogulás legújabb evangéliumát hirdetik.

Eden közölte a lengyel emigráns kormányral a szovjet-lengyel határra vonatkozó teheráni határozatokat

Stockholm (Rador). A német táviratiroda a Nemzetközi Sajtótudósító következő jelentését ismerteti:

A svéd lapok londoni tudósítói részletesen beszámolnak arról a határról, melyet a Benes és a Szovjetunió között létrejött szerződés a lengyelek között keltett.

A Socialdemokraten című lap lengyel körökből úgy értesül, hogy ez a szerződés semmilyen sem csökkenti az orosz—lengyel diplomáciai kapcsolatokat helyreállításának akadályait. A legfőbb nehézség — lengyel megítélés szerint — továbbra is az, hogy Moszkva makacsul kitart ama álláspontja mellett, hogy a lengyel—szovjet határ kérdését csak a diplomáciai kapcsolatok rendezése után hajlandó megvitatni, — írja a Socialdemokraten. — Más szóval: a helyzet pillanatnyilag éppen oly sötét, mint eddig volt. A Times és a Yorkshire Post című angol lapok arról

tudnak, hogy a londoni lengyel emigráns kormányra bizonyos mértékben nyomást gyakorolnak, hogy „mértányosabb” álláspontot hejyezkedjék.

Eden brit külügyminiszter szerdán Romer lengyel külügyminiszterrel tárgyalta.

A teheráni javaslatok elfogadhatatlanok a lengyelek számára?

Stockholm. (Tp.) Londoni lengyel körök még nem kaptak meghívást a napokban létrejött orosz—cseh szövetségi szerződéshez való csatlakozásra. A svéd lapok londoni tudósítói azt hiszik, hogy Eden angol külügyminiszter és Romer a lengyel emigráns kormány külügyminisztere, a teheráni és kairói megbeszélések határozatainak keretében megbeszélést folytatott a cseh—orosz szerződésről is. Londoni lengyel körökben nem tartják valószínűnek, hogy rövidesen sikerül helyreállítani a Szovjetunió és Lengyelország között a

A Svenska Dagbladet című svéd lap londoni tudósítója Eden és Romer megbeszélése kapcsán annak a véleményének ad kifejezést, hogy Eden felhatalmazták, közölje Romerrel a teheráni határozatokat, a szovjet—lengyel határokat illetően.

rendes kapcsolatokat, már pedig diplomáciai viszony nélkül aligha tud a lengyel emigráns kormány állást foglalni az említett szerződéshez való esetleges meghívással kapcsolatban.

Lengyel körökben szükségesnek tartják, hogy a határkérdést tisztázzák, még mielőtt a szerződéssel kapcsolatos tárgyalások megindulnának.

Londoni lengyel körökben annak az aggodalomnak adnak kifejezést, hogy Eden külügyminiszter Teheránból nem hozott a lengyelek számára elfogadható javaslatokat.

Egy nap az árvák között

Az esthajnaleszillag ragyogásától a lelkiismeret-vizsgáló esti-imáig — Az édesanyj megérző teagédái — Akik a „nűsnök bácsi” hozott ide autón — Ékesen beszélő sorok, ékesen beszélő nevek.

— A Déli Hirlap kiküldött munkatársától —

Sibiu-Nagyszében. Még csak nem is pirkad a hajnal, felettünk az esthajnaleszillag ragyog Erdély egérsi s az ódon épület öblös folyosóin, széles lépcsőin végig máris friss, katonás léptek zajja hallzik. A menetelés szabályos útme kicsendül a nótában:

Porzik a szecheni utca,
Mikor végig megyek rajta ...

Aztán már a tágas udvaron hangzik fel a vezényszó:

— Egy-kettő! ... Három-négy!

Serény torna az udvaron. Az emeleti ablakból alig rehetők ki a tornázók körvonalai. Első pillanatra valahogy meg-

foghatatlan, megmagyarázhatatlan minden. Mit a vezényszó is, Női hang-e?

— Egy-kettő ... egy-kettő! ...

Nem női hang: a napos fiú vezényli társait! Vagy felszáz gyermek vonult katonás menetben az árvaház udvarára és végezte reggeli tornáját. Ott örködött felettük az esthajnaleszillag. Talán az a szerencsésesillag, amely Erdély minden tájáról ide, ebbe az ódon épületbe vezérelte ezt a felszáz árvát. Otthon helyett elhontt szülőik helyett derék nevelőket és sivár, kietlen elhagyatottság után szeretettel láltak ott.

Zöldfestet hatalmas régi épület az árvaház. Epen

hatvanhat ablaka néz

főhomlokzatáról az előtte elhuzódó országútra. Lapunk hasábjain már nem egyszer irtunk a sibiu-nagyszébeni Terézvárházról. És mégis: minden árvaházi látogatás újabb és újabb felemelő élményt jelent, melynek közvetítése talán felbrazszi mindannyiunk érdeklődését és szeretetét az apátlan-anyátlan magyar gyermekek iránt, különösen most, amikor itt-ott már karácsonyfák tűnnek fel az utcán. Gondoljunk az árvák karácsonyára és a nemes intézményre! ...

... Éppen most gondol meg szentimisére az intézettel kapcsolatos, jellegzetes „jezsuitastili” templom alacsony tornyán a harang. Az árvák miséjére. Balázs András igazgató, egyúttal a kilbárosi parókia plébánosa mutatja be. Naponta felváltva árvák ministrálnak. A többiek közösen, velük mondják a hitvallás szövegét.

lás szövegét.

Pontos napirendje van a Terézvárháznak. Háromnegyed hatkor felkelés. Az intézeti növendékek nyomban rendezik a hálókat, a folyosót, a tanulótérmet. Felbátor torna. Hétkor reggeli, ma, szentmise. Aztán reggeli. A tanulótermből előkerülnek a könyvek. Vonulás az iskolába. Ez is az intézet épületében működik. Ebéd, pihenés, tanulás a további program és leckemondás. A nagyobbak „Iona nővéreket”, Vörös Iona timisoarai-temesvári képesített hitoktatónéket s kántornak, aki állandóan az árvák közt tevékenykedik s akik annyira szeretnek a kisebbek Lidvina Vincés-nővéreket mondják fel leckéiket. Játékos órák következnek az udvaron, vagy munka a kertben.

Félhétkor van a vacsora.

azán mesemondás vagy lombfürészelés

— amit igen kedvelnek — következnek. Végül esti ima, mosdás, lefekvés. A szombat; meleg fürdő különösen kedvelt mozzanat.

Minden étkezésnél imárog vezényel a napos. Az esti ima megkapó élmény. Egy ... kettő ... három ... négy ... világlángorsón mondja mindegyik a folytatolapos számot, míg kitelik a felszáz. S nyomban jelenti a napos Belső igazgatónak, hogy „teljes a létszám”. Akkor előrelép a fiú, aki az imavezetésben soros, a feszület alá áll ki. Társa sorban egymás mellett, árnyékuk egybeolvad a falon. Valóságos lelkiismeret vizsgálat ez.

Kedvesen szolgálatkészek és illedelmesek valamennyien. Ha verődés jön, katonásan sorra bemutatkoznak és mind egyaránt megmondja, honnan való. Tényleg Erdély valamennyi tájáról hozta ide őket, jó esilaguk ... És mind piros-pozsgás, egészséges — pedig javarésze ugyszólván angolkorosan kerül ide.

Csupa élet ragyog a szemekben. Bizonyos, ember lesz mindegyikből. Évente hat növendék az albaniul-gyulafehérvári Majláth-gimnáziumot látogatja. Büszké rájuk az árvaház: ott is megálják a helyüket. Fa zoli József ötödikes diák a gimnázium legjobb tanulója árvaházi növendék.

Ragyogó szemű ötévidám, kedves magyar gyermekek. És félárvák vagy teljes árvák.

A csöpp Gyuszi sibiu-nagyszébeni gyermek — Volt egy anyukám, nem emlékszem reá ... s a másik anyukám ...

A gyermekek csak az aryját ismerték, az is meghalt. S amikor a végét járta a gyermekét az utcára tette ki ... Egy időre, valami jóleltű néni gondozta: „a másik anyuka ...”

Egy borbándi gyermek büszkeséggel vallja:

— Engem a plispök-bácsi hozott ide. Autón. Két évvel ezelőtt,

Gyű békent rá Márton Aron meggyespüspök az anyátlan-apátlan árvára, aki ide-oda vetődött kegyelemkenyéren. A nyáron szabadságra mehett a szülőfalujába. S amikor visszatért, levelet irt az anyjának. Atyját nem ismeri, anyjáról pedig azt a kőszá hirt hallotta a faluban hogy Bucurestiben tartózkodik. Rég elment, otthagya gyermekeit. S azóta még csak nem is érdeklődik ... És ez a kisfiú ezt irta az édesanyjának:

„Édes jó Anyám! Tudat-m, hogy jó vagyok. De emlékszel-e kiskoromra, mit csináltál velem. Azért megbocsájtok, ha tudom is, hogy egy édesanyja sem bání úgy, mint te. Emlékszel, amikor nyolc hónapos voltam, elmentél tőlem és nem láttalak többé és minden ember mondja hogy milyen vagy ...”

A kis borbándi fiú

nem kapott választ ... De embert farag belőle az árvaház. A porból felemeli magával ragadja az a nagy-nagy szeretet, amely itt honol, végig az öblös folyosókon a tág lépcsőn, udvaron, mindenütt.

Ez a szeretet örökre egybeforrasztja őket az intézettel. Volt itt azelőtt, ami lehetett „véndiákszegélyző”. Egy 1902-ből való felhívásból idézünk: „A gyermekek hámatát elfeledjük, öröme édes-szép emlékként elkísér a sirig. Mintha csak tegnap lett volna, hogy feltettük az intézet két sapkáját a fejünkre. Pedig a játszóter hányszor föltött azóta friss pázsítruhát s a mi két” sapkánk hány-szor cseréltek új gazdát ... Ó menjünk még egyszer vissza a régi intézetbe, amely esőtől óvott, hidegtől megvédett, amely kenyert adott a kezünkbe és fejevert, amellyel az élet harcát meg tudtuk vívni ...”

És aztán hozzáfűzi a hála: „A jótétemény kölsön s ezt a kölcsönt vissza kell fizetni. A szív érzelmével, a jótettnek tovább plántálásával ...”

Erdemes előadni az aláírókat. A Terézvárház következő egykori növendékeit az aláírók: Gidófalvy Gergely prépost, főesperes-plébános Sibiu-Nagyszében, Guál Mózes író, főgimnáziumi tanár Budapest, Gidófalvy Géza főgimnázium tanár Sibiu-Nagyszében, Hász Ignác e. főigazgató Budapest, Szécs Miklós főördőfelügyelő Sibiu-Nagyszében, Miss Olivér főgimnáziumi tanár Marosvásárhely, Putnok Miklós, főgimnáziumi igazgató Lugo-Júrges, Schuck ödön terézvárházi tanító.

Ékesen beszélő sorok, ékesen beszélő nevek ...

SCHIFF BELA

Gyászoló kutyák

Négy kis kutyáról lesz most itt szó. Három közülük eleven, egy holt. Az utóbbi pár nap előtt ott feküdt egy csendes utcában, az utca mellett lévő lombját hullatott akácfa alatt, mozdulatlanul, mint ahogyan illik annak a földi lénynek, akit elérte már a halál.

Órákkal azelőtt még eleven és virgoc volt, de — sajnos — tudatlan is. Nem tanult a kutyá-iskolában vegyint. Nem ismerte meg az arsen retenejes hatalmát, hogy aki azt megízleli, annak kegyetlen fájdalmak közepette biztosan meggyilkolják a halál kapuja. Egy falat húst talált s mohón belefalt, mert aznap még nem evett. A falat mérgezett volt — kóbor ebek részére kitéve — és jólakottsága rövid pillanatait görcsös fájdalmak néhány perce váltotta fel. Egy szóval a szegény kis kóbor eb kimult.

Játszó társai, hárman, látták rettenetes halál-rúdját. Látták, de nem értették, csak azt érezték, hogy barátjuk már nem olyan mint máskor. Máskor vidáman játékos volt, barátságosan morgott, kedvesen csaholt és fészületlen, lompos farkát csapogva mozgatta. Megdöbbenve összenéztek. Mi lehet itt fenn? Semmit. Nem is tettek semmit sem szegénykék, csak fájdalommal néztek, s amikor szenvedő barátjuk teste utolsóit rándult, nyöszörögve szűkültek. Ösztönük világosan megszugta nekik, hogy a jó barát visszavonhatóan el távozott körülökből, ami még beléle itt maradt, kihűllő retém, lényegtelen forma. Ettől jobb elszaladniok dolgukra vagy mulatsúgukra.

A három kis kutya mégsem szajadt el, hanem ott maradt a hulla mellett — gyászolni...

Első tetteik az volt, hogy óvatosan odébb húzták a gyalogjáró felé barátjuk tetemét és elhelyezték abba a kis vájlatba, amely az utca szélén folyóka gyanánt szolgál. Ott nem jár sem ember, se ló, ott biztonságban nyugszik az, ami barátjukból megmaradt. Azután egyik — nem tudni milyen kötelesség fűzte az elköltözöttökhöz, csak az bizonyos, hogy a gyász legmagasabb rangja őt illette — egy kis tarka kutya egészen közel hozzá, leült és néma mozdulatlanlanságra meredve, bánaos szemmel nézte halott társát. A másik kettő — rangjuk bizonyosan kisebb a gyászoláshoz, mint amazé — biztizenként lépésről lépésre közeledtek el s szintén fölvetve a szomorúságnak megfelelő magatartást.

Az egész kép megható volt — mondják mind, akik látták. Az emberek megállottak és úgy néztek a különös jelenet, amelyek leírásához tartozik még az is, hogy nem csak egy-két percig tartott a gyászolás, hanem csaknem egy egész napon át, amíg el nem szállították a tetemet.

BERCZY LAJOS.

— Kivitelő cégek figyelmébe. A timisoara-i-temesvári kereskedelmi és iparkamara a helybeli és megyei kivitelő cégek tudomására hozza, hogy a kivitelő cégek jegyzékében való (jövendő) szerepelésüket december 31-ig kell kériük az ipariügyi, kereskedelmi és bányaiügyi államtitkárság külkereskedelmi ügyosztályától. Az erre szolgáló kérvény-írlapok darabonként 10 lejért kaphatók a kamara pénztárából.

— Csecsemőgondozók, képzése. A timisoara-i-temesvári Magyar Nőegylet felhívja a figyelmét mindazoknak a leányoknak, akik a csecsemőgondozás terén szükséges tudnivalókat elsajátítani kívánják, hogy a Nőegylet vezetése alatt álló dr. Kakuk-csecsemőotthonban az önkéntes szolgálata jelentkezőknek módot nyújt arra, hogy szakszerű vezetést mellett az ismereteket megszerezzék. Jelentkezni lehet január 1-ig a következő címen: Timisoara, II. Piața Delunata 7. Ugyanott bővebb fevilágosítás is szereshető.

— Gondoskodás a hentesek husellátásáról. Timisoara-Temesvár város intézkedésére a hentesek ezenfelül a vágóhídon bármilyen mennyiségben kaphatnak serjeshúst, a vágási napokon. A hus nagybani ára 190 lej, kicsinyben 210 lej kilogrammonként. A henteseket ezentul rendszeresen ellenőrzik.

Dec. 18, szombat
Róm. kat.: Grácia
Protest.: Augustus
Ort.: Sebertyén

Napkelte: 7 ó. 43 p.
Napny.: 16 ó. 10 p.
A nappal hossza:
8 óra és 27 perc

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timisoara I., Bulevardul Regina Maria 8. kiadóhivatal: I., Piața Eratiannu 3. szám

Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetéseket, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodájában, Motia-utca 6. Távbeszélő: 17-11.

Hirdetők figyelmébe!

Felhívjuk hirdető feleink szíves figyelmét arra, hogy a Déli Hirlap karácsonyi száma a szokottnál nagyobb terjedelemben jelenik meg. Erre a számról tehát a rendes hirdetői területtel jóval meghaladóan vehetünk fel úgy kereset-, mint apróhirdetéseket. Tekintettel azonban arra, hogy hirdetői területünk így is korlátozott lesz, kérjük hirdető feleinket, szíveskedjenek a Déli Hirlap karácsonyi számába szánt hirdetésüket minél előbb feladni. Karácsonyi hirdetések a kiadóhivatal december 20-ig vesz fel.

— Uj polgármester Blaj-Balázsfalván. (Saj. tud.) A lemondott Negrutiú Emil dr. eddigi polgármester helyébe Pascu Emil dr. ügyvédet nevezték ki. Az új polgármester ünnepélyes beiktatását Radulescu-Dobrogea Nicolae közigazgatási vezérfelügyelő végezte.

— Mely timistorontal-temesvári-temesvári községben működik gabona-vásártér. A kereskedelmi és iparkamara közli, hogy december 12-től kezdve az alábbi megyebeli községben működik gabona-vásártér: Biled-Biled (szerda), Baile Buzias-Buziasfürdő (szombat) Carpinis-Gyertyámos (csütörtök), Chizitau-Kiszetó (hétfő), Ciacova-Csák (kedd és péntek), Comlosul Mare-Nagykomlós (kedd és péntek), Deta-Detta (szerda és szombat), Fibis-Temesfives (hétfő), Gataia-Gátalja (hétfő), Giuvaz-Torontályvívész (szombat), Ghizela-Gizellafalva (péntek), Grabati-Garabos (szerda), Izvin-Oszény (szombat). Jamul Mare-Nagyzsám (szombat), Jebel-Széphely (csütörtök), Jimbolia-Zsombolya (szerda és szombat), Liebling (hétfő), Lovrin (szombat), Lipova-Lippa (szombat), Ortisoara-Orczyfalva (szombat), Pecul Nou-Ujpecs (csütörtök), Periam-Perjámos (hétfő), Pessac-Pészák (hétfő), Recas-Temesrékás (szerda és szombat), Topolovatul Mare-Nagytopoly (csütörtök), Tornac-Végvár (szerda), Varias-Varjas (szerda), Vinga (csütörtök), Saanocloaui Mare-Nagyszentmiklós (kedd és péntek), Cheresul Mare-Nagyköveres (csütörtök), Timisoara-Temesvár-Gyárvaros (kedd és péntek), Timisoara-Temesvár-Józsefváros (kedd és péntek). A kamara figyelmezteti a gabona-termeléseket hogy csak a huszonöt hektárnál nagyobb szántófölddel rendelkező termelő adhatják el terményeiket a gabona-vásártéren.

— Karácsonyi hetében megváltoztatják a vágóhídi munkanapokat. Timisoara-Temesvár város vezetősége úgy intézkedett, hogy a jövő héten péntek helyett már csütörtökön — december 23-án — tartanak vágatási napot a városi vágóhídon.

— Zsidók munkavállalási engedélye. Bucuresti. Hivatalos jelentés szerint 1943 december 20-tól kezdve a nagyvezérkar semmiféle munkavállalási engedélyt zsidók részére kereskedelmi és ipar vállalatoknál nem ad ki, tekintet nélkül arra, hogy a vállalatok a hadsereg részére szállítanak vagy nem. A zsidók munkavállalási engedélyére vonatkozó kérvényeket ezentul a zsidó ügyek kormánybiztosságához kell intézni. A nagyvezérkar részéről eddig engedélyezett munkavállalási engedélyek ez év december 31-ig maradnak érvényben és ezután esetről esetre a zsidó ügyek kormánybiztossága eszközöl a meghosszabbítást. (Rador).

A DÉLI HIRLAP SZERKESZTŐSÉGÉNEK ÚJ CÍME: TIMISOARA-TEMESVÁR, I., REGINA MARIA-UT 8. SZÁM

A kiadóhivatal az eddigi helyén maradt és címe változatlan: I., Bratiannu-tér 3. Ezalkalommal is kérjük a lap munkatársait és olvasóit, hogy a szerkesztőségnek szánt postai küldeményeket (cikkek, tudósítások, a Gazdasági és Jogi Figyelővel kapcsolatos érdeklődések) az új címre irányítsák. Tekintettel arra, hogy a szerkesztőség nem foglalkozik kiadóhivatali ügyekkel (előfizetés, elszámolás, hirdetések felvétele, felszólamlás, stb.) kérjük ügyfeleinket, hogy az ilyen üzleti természetű levelezést a kiadóhivatalhoz címezzék és ne a szerkesztőséghez. A hibás címzés csak fölöslegeser késlelteti az ügyek elintézését. A kiadóhivatal készséggel rendelkezésre áll és szívesen megad mindennemű fevilágosítást a lap előfizetőinek és ügyfeleirnek.

— Hamis ár-ellenőrök Timisoara-Temesvároft. Az iparfelügyelőség tudomására jutott, hogy gyárakban és üzletekben magukat ár-ellenőröknek nevező egyének jelennek meg, akik az áruzsararól és szabotázsról szóló törvénygyűjteményeket kínálják eladásra magas áron. Az iparfelügyelőség közli, hogy ezek a személyek közönséges zsarolók, akiket azonnal igazoltassanak, ugyanakkor pedig értesítsék az ügyészséget, vagy a rendőrséget, illetve az iparfelügyelőség mellett működő külön hivatalt (Lahovary-tér 5, távbeszélő 16-45).

1 DERÜS PERC

TARTÓS EMLÉKEZTETŐ

— Ne busulj, barátom. Ilyen nő, mint volt menyasszonyod, minden ujjadra tized is kapsz. Pár nap alatt felejeled.

— Pár nap alatt? A mult heten vettem neki egy briliáns gyűrűt, amelynek részleteit másfél évig kell fizetnem.

A SZERÉNYSEG NETOVÁBBJA
A háziasszony az ebédre meghívott szórakozott tanárhoz: Parancsol még zöldborsót, tanár ur?

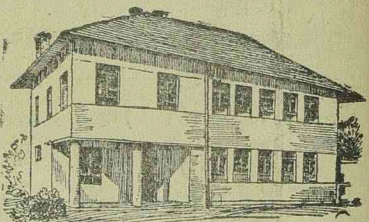
— Egy szemet, ha szabad kérem.

GYEREKEK

— Az én apám gyáros. Ői autója van. Csak ki kell nyujtania a kezét és az ői autó azonnal megindul.

— Az semmi. Az én apám közlekedési rendőr. Ha kinyujtja a kezét az apád ői autója azonnal megáll.

A Déli Hirlap képeskönyve

A satulungi-hosszafalusi evangélikus egyházközség iskolája

— Iparostársadalmak karácsonyi ünnepe. A timisoara-i-temesvári római katolikus magyar ipari tanonciskola látványos december 19-én, vasárnap délután félöt órakor karácsonyi ünnepélyt rendeznek az iskola Bontila-utcai helyiségében. Az ünnepélyre szeretettel hívják meg a szülőket, a mestereket, az iparostársadalmat és az érdeklődőket.

— Ételaj kiosztása Timisoara-Temesvároft. A timisoara-i-temesvári városi közlelmelési szolgálat intézkedésére ezuttal a harmadik és a negyedik kerületben osztanak ki ételajot. A szétosztást a 2. számú olajjegy alapján történik. A fejadag félliter. Az olaj literje 233 lejbe kerül. A város intézkedése az olaj csak a következő kereskedésekben kapható: A harmadik kerületben Gabor és Peschán (C. Porumbescu-utca), Lenkei Gyula (Domasneanu-utca) és Popescu (I. Decembrie-utca), a negyedik kerületben Taranu (Dragalina-tér), Feisthammel és Walleth (Vacarescu-utca), Barbu és Tarsa (Carol-körút) és Frint és Jungmans (Berthelot-körút). A zsidó fogyasztók fejadagja 200 gramm. A zsidók a zsidó hitközség utján kapják meg olajjárándóságukat.

— Uj záróra Timisoara-Temesvároft. A timisoara-i-temesvári munkaügyi felügyelőség közli, hogy az alább felsorolt helybeli és megyei üzletek reggel fél 9 óráról 1 óráig, délután 3 óráról 6 óráig tarthatnak nyitva. Szombaton és az ünnepeket megelőző napokon az esti záróra 7 órakor van. Az intézkedés azonnali hatállyal életbepett és jövő év április 15-ig tart. Az új záróra a következő üzletekre vonatkozik: kézműáru, diszmiáru, rövidáru kalap és sapka, bóráru, szilgyárié, szövöttáru, szőnyeg, utazási cikkek, kefe, kosár, felérnemű, divatáru, ókszer, ezüstműves, fémáru, kép, művészeti cikkek, prém, esernyő, takarmány mag, kárpitos díszítő üvegáru, porcelánáru, háztartási cikkek, fa, sport-cikkek, gépkocsi, fegyver, főzárú, gyapjúáru, papír, hangszer, építési anyag, fűrészáru, mész, szén, végül a fényképezési műtermek és szobafestő műhelyek.

(*) Esküvő. Weissenstein Ida és Előd Tibor ezuton hívják meg barátalkat és ismerősöiket az e hó 19-én, vasárnap, 4 órakor a timisoara-i gyárvarosi templomban tartandó esküvőjükre. (Mindenkülön értesítés helyett).

(*) Vrszegénység, étvágytalanság ellen FERROL vastáplikór a legajánlatosabb. Ára 298 lej. GENIUS-krém a legjobb aréapólszer. Ára 150 lej. Földes-gyógyszertár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriáktban.

— Muzik műsora. December 17, péntek: Arad: Aro: „A kastély különce” (Lilla Sylvi, Amadeo Nazzari), Corso: „A halál torkában” (Anneliese Uhlig, Carl Raddatz, Leo Slezak), Forum: „Szerető” (Willy Fritsch, Viktoria von Ballasko). — Timisoara-Temesvár: Ap.ilo: „A tenger örei”, Capitol: „A polgármesternő fürdője” (Elly Finkenzeller, Will Dohn), Corso: „Fanfula Da Lodi” (Ennio Cerlesi, Osvaldo Valenti, Guido Celano, Germana Polari), Thalia: „Apa egy éjtzakára”.

— Ügyeletes gyógyszerárak. December 17, péntek: Arad: Niedermayer (szerbapalota), Straube (Regina Maria-ut 8). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Salvator (Regele Ferdinand-u. 3), Gyárvaros: Kigyó (Traian-tér 7), Erzsébetváros és Józsefváros: Roxin, Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratelia-Ujkisoda: Pannajoth. — Freidorf-Szabadfalva: Bonomi — December 18, szombat: Brașov-Frassó: Medve (Mureșeniilor-utca 1), Lukas (Gen. T. Moșoiu-utca 20).

CORSO-MOZI, Arad távbeszélő 23-64. Inr. Nr. 9616-1939
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma és egész héten, az idegtesztő izgalom filmje:
A halál torkában
Anneliese Uhlig, Carl Raddatz, Leo Slezak.
Vasárnap 11:30 órakor matiné. 60 lej számozott jegyek.

— Fekete listát osztanak. Timisoara-Temesvár város közlekedési szolgálata közli, hogy személyenként 2 kilogramm néplisztet osztanak ki. A szétosztás a 6 számú lisztjegy ellenében történik és január 3-ig tart. A népliszt a város valamennyi lisztlerakátában kapható.

— Adományok. A fratellai-ujkisođai papközi gyermekotthon vezetősége köszönetét fejezi ki a következő adományokért: Prbylné Szathmáry Erzsébet 200 lej, Sz. K. Zsuzsa 500 lej, Uhornyi Erzsébet 200 lej, Övezgy Majsay Gergejné 200 lej, Kriszta Ilona 200 lej, Pirtér Viktor 1000 lej, Halász Irma 1000 lej, Rácz Baba 500 lej, Virágáné 300 lej.

SPORT

DECEMBER 19:

Timisoara-Temesvár-Bucuresti ökölvívó mérkőzés

A múlt vasárnapi hivatásos ökölvívó mérkőzés után Timisoara-Temesvár sportkedvelő közönségének ismét nagy-szerű eseményben lesz része.

A néhány héttel ezelőtt lefolyt Timisoara-Temesvár kerületi ökölvívó bajnokságának győztesei mérkőzést rendeztek Bucuresti bajnokaival.

Érdeemes megjegyezni, hogy Bucuresti bajnokságáért a kilenc súlycsoportban 145 versenyző indult s az együttes, amely szombaton reggel Timisoara-Temesvárra érkezik, öt egyesület versenyzőiből áll.

A két város legjobb öklözőinek az országos bajnokságok keretében való találkozására ismét a Kratyl-cirkuszban kerül sor, délelőtt 10 órai kezdettel.

Rádió

DECEMBER 18, SZOMBAT

Bucuresti. 6.55 Ebresztő, hírek, reggeli zene, 12.45 Hírek, 13 Bajtársi óra, 13.50 Német hírszolgálat, 14 Hírek, 14.30 Vidám műsor sebesültelmeik, 15.30 Katonák üzennek, 17.55 Francia nyelvtanfolyam, 18.15 Német hírszolgálat, 18.30 Karácsonyi énekek, 19 Pastorale-zene, 19.50 Hírek, 20 Rádiózene, 20.40 Rádiógyermek, 21 Zenekar, 22 Hírek, sporteredmények, 22.20 Szórakoztató zene, 23.30 Induló

Radio Moldova. 12 Operanyitányok, 12.30 Déli hangverseny, 13.30 Hírek, 13.45 Könyvnyitány, 19 Jazz, 19.30 Vidám zene, 20 Háború krónika, 20.15 Indulók, 20.30 Tiroli és hajó zene, 21 Hírek, 21.15 Zenekar, 22 Operatrézfletek.

Budapest I. 7.25 Ebresztő, torna, zene, 8 Hírek, zene, 9 Hírek német, román, szlovák, ruszin, szerb nyelven, 9.30 Szórakoztató zene, 11 Hírek, 11.15 Postászenekar, 12.15 Szórakoztató zene, 12.40 Egy vásári nap, 13.10 Rádiózene, 13.40 Hírek, 15 Szalonzene, 15.30 Hírek, 16 Szórakoztató zene, 16.30 A világirodalom gyöngyei, 17.45 Hírek, 18 Táncegyüttes, 18.25 Hangképek innen-onnan, 18.50 Nóták cigányzenével, 19.35 Zilahy Lajos „Fatornyok” című 3 felvonásos darabjának közvetítése. Az első felvonás szünetében: Hírek: A második felvonás szünetében: Beszélgetés Zilahy Lajossal. 22 Hangképek a svéd-magyar labdarúgó mérkőzésről, 22.20 Tánczene, 22.40 Hírek, 23.10 Hírek német, angol és francia nyelven, 23.40 Ki milyen dalt szeret? 24.45 Hírek.

A hordác

Irtá: MÓRICZ ZSIGMOND

Ahogy a vonatról Bécsben leszálltam, a pályaudvar előtt, a villamosmegállónál magyar szó ütötte meg a fülem. Egy tisztá, öreg hordár volt, derék főkötésű, fehérbajuszú, pirosarcu ember.

— Jónapot, — szólított meg. Önkénytelen s rögtön a kezét nyújtotta. Szinte el is röstelte szolgálai állapota miatt, de megörült, hogy megértettem s barátságát nem utasítottam el.

— Elviszem én az urat olyan szállodába, hogy nem kell fényesebb és mégse olyan rablók, mint ezek itt.

Leoldotta derekáról a sziját, átkötötte a két csomagot, vállra vette, — Maga hogy került Bécsbe? — kérdelem utközben.

- Jaj, uram, azt csak az Isten tudja.
- Mióta él itt?
- Negyven éve.
- Most hány éves?
- Hatvanegy.
- Hová való?
- Dobrecenbe.
- Mikor volt otthon utoljára?
- Negyven éve.
- Hallgatva mentünk tovább.

Egyszer csak megszólalt kérdezetlen. Az ember kérdezetlen mondja el a legfél-tettebb titkait.

— Sokat hányt-vetett az élet, — katonának jöttem én Bécsbe. De aztán, hogy a feleségemmel úgy jártam, ide költöztem.

- Házasember?
- Igen.
- Gyerek is van?
- Nincs.
- Nem is volt?
- Egy.
- Meghalt?
- Meg.
- 86-ban.
- Mikor?
- Mikor?!
- 1886-ban az után hagytam el az asszonyt.

- Elhagyta?
- El.
- Azóta nem is látta?
- Nem.
- El még az asszony?
- El.

Tünődve néztem rá az öreg magyarra, mint valami természeti tüneményre.

- Nem kívánja látni?
- Nem.
- Még most is haragszik rá?
- Még most is.
- De hisz ez borzasztó, hát hogy történt az összevessés?
- Nem jött velem sörözni.
- Ez az egész?
- Ez.
- Nem egezett a természetük?
- Nem.
- Mi volt a baj?
- Az öreg gondolkozott.
- Én, tudja, sose tudtam egy helybe maradni, bennem mindig mozgott a vér.

Az apám fésűsmester volt, én a kollégiumba jártam, de volt valami Fejérvári nevű tanár, az mindig azt mondta, mi-lyen jó a suszterinasnak! hogy hát anak nem kell tanulni, csak a papucsát bajigálja az utcán. Ez meg nagyon meg-tetszett nekem, ez a szó, és kérem, a más-odék osztályból kimaradtam, megszök-tem. Aztán bádogosinas lettem, mert annak a legjobb, az a tetőn mászkál... Tizenhat éves koromban megszöktem, elmentem vándorolni. De nem jó volt, meglepett a tetű, hazamentem, az édes-anyám tisztát adott rám, mert erre az egyre nagyon kényes. Nézze meg, mi-lyen ingem van most is, pedig negyven éve csak magam gondozom magamat... Szóval, katonának már Bécsbe kerültem, aztán megházasodtam odahaza, snját ültettem volt. De hogy így történt, elad-tam, az árát elittam s koldusnak jöttem Bécsbe.

— Szerette az asszonyt?
— Még most is szeretem. Nem is mondhatok rá semmit. Nagyon dőgos volt, nagyon okos, csak egy kicsit fős-vény. Es olyan otthonvaló, magának való.

— Nem szeretett mulatni.
— Nem szerette, ha én mulattam! Akármir örömem volt nem szerette. Így aztán összekaptunk... Tudja, milyen a magyar ember!... Guten Tag, Herr Konduktor, habe die Ehre... — odakö-szönt egy villamoskalauzsnak... — Szeretnek ezek itt engem! Tudják ezek, ki vagyok én! — mondta önérzettel.

— Ha én azt mondom a portásnak — folytatta — hogy szoba kell, akkor van szoba! Habe die Ehre, habe die Ehre, — köszönt előre a sarki gyümölcsárusnak: ez is tudja, ki ő.

— Sokat jártam a világba! Mit gondol, kicsi nekem Bécs! hogy mindig csak itt üljek! bejártam én Németországot, Franciaországot, mindent, de Bécs volt a Sitzplatzom, igaz! No de meg is van itt nekem a becületem, mikor folyamod-tam sapkáért, megadták, kimutattam nek-ki, milyen érdemem van nekem Wien-ben: mennyt látkam én itt, régi Dienst-mann vagyok én itt, kérem. Hej, de sze-retnek is, imádnak engem! Különbön is az egész világon imádtak, ahova men-tem.

— Csak a felesége nem, ugy-e?
Elhallgat. Valami megütötte a szívét. Aztán dacosan fölveti a fejét:
— Ilyen a magyar, uram. Hiszen tet-szik ismerni, milyen a magyar.

Aztán hallgatva, gondolkozva vitte a táskát be a hotelbe: "Habe die Ehre, Herr Portier, habe die Ehre..."
Büszke volt, hogy a portás egy szóra, rögtön adott szobát. Hogy milyen aláza-tosan és mekkorákat köszöntetett: az nem számít. Itt lehet szolgál is, alázatos is, ki is rugthatják: de ha magyarul szól, akkor valaki, és ur és eget döfő önérzet. Ilyen a magyar.

KARÁCSONY ÉJTSZAKÁJÁN NEM LESZ ELSŐTÉTITES SVÁJGBAN (Bern). A svájci hadsereg főparancsnoksága a szövetségessé tanáccsal egyet-értésben elrendelte, hogy december 25-re virradó éjtszaka Svájc területén az el-sőtétítést felfüggesztik. Január elsejére virradó éjtszaka az elsőtétítés elvben megmarad, kivéve azokat a templomok-at, amelyekben istentiszteletet tartan-ak. (Tp.)

INFLUENZAJÁRVÁNY FELSŐ-OLASZORSZÁGBAN. (Milánó). Felső Olaszországban nagy influenzajárvány dúhög. Különösen Milánó, Torino, Ve-rona és Genova városában betegedtek meg igen sokan. A betegség gyors ter-jedésének oka részben a szélhányag elégtelensége, részben pedig az a tény, hogy a városok bombázása következté-ben még mindig igen sokan vannak haj-ték nélkül. (Tp.)

FELBORULT A HAJÓ — EZERKÉT-SZAZ UTASABÓL CSAK KÉTSZAZ MENEKÜLT MEG. (Sangháj). Szokat-lan hajószercsétlenség történt Kiná-ban, a Jangcekiang folyón. A „Hwatai” nevű személyszállító hajót vihar érte és felborult. Ezerkétszáz — többnyire kis-kereskedőkből álló — utasa közül csak kétszázat sikerült kimenteni, a többi a fi-lyóba veszett. A hajószercsétlenség oka a Shanghai Times értesülése sze-rint az volt, hogy a megengedettnél sok-kal több utast és árut vettek a hajóra. (Rador).

VIHAR HATALMAS PUSZTÍTÁSA EGY SPANYOL VÁROSBAN. (Berlin). A német iávirati iroda értesülése szerint a spanyolországi Valencia várostól délre fekvő Alicante spanyol part; város fö-lött rehenetes erejű vihar vonult el. A kikötői berendezés nagy károkat szen-vedett, sok háziéletű elsodort a vihar, sőt a hajógyárakat is súlyosan megron-gálta. A környéken több földcsuszamlás volt, aminek következtében a vasúti for-galom megbénult. A nagy viharban sok haláshajó a tengeren elpusztult. (Tp.)

KISZARITANAK EGY HÍRES JA-PAN TAVAT. (Tokió). A Biwa-tavat, amelyet számos japán költő megénekelt, kiszáritják. A kiszáritási munkálatokat, a háboru ellenére, azonnal megkezdik. A tó kiszáritásával 700 négyzetkilométer megművelhető területet nyernek. (Ra-dor).

UJ FINN—SVÁJCI KERESKEDELMI MEGÁLLAPODÁS. (Bern). A nem-rég megkezdett finn—svájci kereskedel-mi megbeszélések tegnap Bernben új megállapodás aláírásához vezettek. Az új egyezmény az 1944. évre szabályozza a kölcsönös áruforgalmat. A finn—sváj-ci árucere összetételében lényeges mó-dosításra nem kerül a sor. (Tp.)

Könyvet a karácsonyfa alá!

Erdélyi mesevilág

Gyönyörű kiállítású, képekkel díszített, félvásvon kötésű könyv. Gyermekeknek a legszebb karácsonyi ajándék.

ÁRA 400 LEJ

MIKSZATH KALMAN: A két koldusdiák

A „nagy palóc” halhatatlan műve. Felöltönek, ifjunak egyaránt a legélvezetesebb olvasmány. Még kapható Braşov-Brassóban, Elekesnél.

ÁRA 190 LEJ

MÓRICZ ZSIGMOND: Pillangó

Ennél üdőbb, szívesebb népi re-gényt még nem irtak. Irójának utóéletérhetetlen művészeje egész nagyságában bontakozik ki a műben.

ÁRA 190 LEJ

SZEMLÉR FERENC: Hazajáró lélek

Az első magasszintvonalu délerdélyi magyar prózai mű. Egy alá-tínt korszakot támaszt életre a költő nemes eszközeivel. Minden-kinek el kell olvasnia.

ÁRA 190 LEJ

Az itt felsorolt könyvek kaphatók a fecskék könyveket árusító könyvesboltokban.

Apróhirdetések

BUTOROZÓI szoba-kiadó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (1015)

EGYEDÜLLÁLÓ nő, alneke 8 hónapos kisgyerméke van, egy hónapra szobát keres a központban, karácsonytól kezdve, ha lehetséges, egyedülálló asszonynál. Választ Reclamahez, Arad, Eminescu-utca, 4. (1016)

FŐZŐNŐT alkalmazok. Arad, Gojdu-utca, 11. szám. (1017)

VENNÉK székes szoba-W.C-t (Leibstuhl) és kerek toszékét (fotójt) beteg ember részére. Beteg mellé jobb nő alkalmazok. Arad, Bratianu-utca, 21., emelet. délután 3-4 között. (1017)

EADOGOS-segédet igen jó fizetéssel alkalmazok. Lengyel, Arad, Bratianu-utca, 19. Bej. szám 28359-1940. (1018)

MŰSZÖVÉST vállalkoz Pontes kitűnő munka, jutányos ár. Arad, Eminescu-utca, 30., I. em., 6. (1019)

SŐTÉT francia díjfa-háló, borsószöld francia háló, több órámet szekrény, 5-6 méteres vízhatlan ponyva, füstölő tölgyből való ebédli eladó. Arad, Mucius Scaevola-utca, 32. szám. (1020)

Mindenkinek
a legalkalmasabb
ünnepi ajándék
egy elsőrendű
Szegfű-nél
vett töltőtoll
Arad, Bratianu-u. 7. Távb. 11-44.
Bej. szám 1089-931.

ZONGORA, félhosszu, bécsi gyártmány, elsőrendű kivitelű, 3-as számú Wertheim-pénztár és takaréktűzhely eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (1021)

BEJÁRÓNÓT, rendelkezni megfelelő, alkalmazok. Főznie nem kell. Jelenkeznek délelőtt. Arad, Saguna-ut, 111/a. Schwartz. (1022)

VENNÉK 8-as Máv. golyós eséplő, jó állapotban lévő. Redes Trean. Curtici. (1023)

SÜGŐSEEN eladó korszerű ebédli-sekény, nagy, kerek asztal és négy karosszék (fotójt); Arad, Const. Francoveanu-utca, 29. Sega. (1024)

INYESMESTER szakácskönyvet vennék. Jól megfizetem. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (1025)

VENNÉK barkaros vagy sima cipészvarrógépet. Székely, Arad, Sava Raicu-utca, 61. (1024)

ELADÓ sürgősen háromnegyedes fehér aagorakabát, Arad, Blandusiei-utca 12.

KRATEYL-CIRKUSZ
Timisoara, a nyáronban, a Badoa Carian-tercen. A cirkusz jól thított. Felhők részére tart ma este 9 órákor egyetlen előadást.
Szombaton és vasárnap
2 előadás
délután 4 és este 9 órákor.

APOLONÓT alkalmazok. Göckel-cég, Arad, a főpostával szembe. Bej. szám 10631-942. (1011)

EJJELEORT azonnali belépésre alkalmazok. Domsa és Köves fátelpe, Arad, Aranci-tér. Bej. szám 878/941 (1012)

JÓZANLETŰ molnárségédet alkalmazok azonnali Moara Taraneasca, Nuti Nonu Calamariu, Cermei, Arad megye. (1013)

ZONGORAT, jökében levőt, keresek évi vagy havi bérrrel. Arad, Távbeszélő 19-67. (1014)

FEKETE férfikabát, egészen jó állapotú, olcsón eladó. Megtekinthető szivességgel Stein szobánál. Arad, Bratianu-utca, 21. szám. (1005)

Timisoarai Femesvári **CORSO-MOZI** Előadások TELEFON: 38 95
3, 5, 7, 9-kor Inr. Nr. 6-1103-1039

FANFULLA DA LODI a kóbor lovag
ENNIO CERLESI — OSVALDO VALENTI — GERMANA PAOLIERI

„PENTA“
Svéd csónakmotorok
August GIANONE
TIMISOARA,
Berthelot-körút 6.,
Bratianu-tér
Inr. No. 187 10391-940

DARALÓK korszerű kivitelben kaphatók. Szarek, Macea, Arad megye. (1026)

UJ ágybetét, konyhaszekrény, korszerű asztal és búrral behuzott 6 szék eladó. Arad, Oituz-utca, 192. (1006)

SZAVATOLTAN tiszta heverő (reklamé) eladó. Arad, Regele Ferdinand-körút, 6., 5. ajtó. (1007)

NŐI és férfi-télikabát, mindkettő nagyobb termetre illő. eladó. Arad, Teodor Serb-utca, 7. (1008)

NAGY kétajtós szekrény eladó. Arad, Salari-utca, 1. Tiszviselőtelep. (1009)

ALKALMAZOK kézi szövőgéphez értő nőt vagy férfit. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (1010)

ANGORAGYAPJU fonva is eladó. Arad-Micalaca, Poeni-utca, 25. (1027)

6 vagy 12 darab FÜSTÖLT TÖLGYBŐL való fekete ebédli-szekéket vennék. Buresák András, Ineu, Arad megye (1029)

MENNYEZETRE való (stukator) nádat vennék. Buresák András, Ineu, Arad megye. (1030)

FORUM-MOZI. ARAD Távbeszélő 20-10. Inreg. Nr. 788-942
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Az évad legnagyobb
film-drámája **Szerető**
A főszerepben: **Willy Fritsch és Viktoria von Ballasko**

TELIKABAT szilvskinzörméből, nő ruhák, kötött kosztimók, alig használtak, gyermekharisnyák, kötött kabátokat (pulloverek) és ruhák eladók. Arad, Nicu Filipescu-utca, 17. (1031)

TOLNAI-lexikont, 1913-ast, vennék. Cimeket „Teljes” jellegre Reclamahez, Arad, Eminescu-u., 4. (1032)

SZÉP babakocsi babástul eladó. Arad, Cetajui-utca, 7. (1033)

HALÓSZOBA-butor eladó. Arad, Poduh-utca, 29. Kádas-telep. (1034)

UJ eszológép saját motornal eladó. Helles-cukorkaüzlet, Arad, Bratianu-u., 13. Bej. szám 5276/932. (1035)

KIADÓ ARADON a Petran-utca 4. szám alatt a vendéglő. Bej. szám 8437. (1036)

KÉZAPOLONÓT azonnali alkalmaz Jager fodrász, Arad, Fehér Kereszt-szálló. Bej. szám 1798/941. (1037)

RADIO, korszerű, hálózati és Szepessy-féle mély gyermekkocsi eladó. Arad, Mihail Viteazul-tér, 14. Házmester. (1038)

MEGBIZHATÓ, jobb leányt gyermek mellé alkalmazok. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u., 4. (1039)

KÉSZI szövészek és fonó rokká eladó. Arad, Dr. I. Suciu-ut. 100. (1040)

ELADÓ 6 mázsa mák 4 hold föld és egy téglaház. Arad-Gaj, Pantaneu-utca, 130. (1041)

FELŐSZOBA-szőnyeg, jó állapotú, 10 méter hosszúságig, vennék Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u., 4. (1042)

I'ERZSABUNDA, csaknem új, kitűnő állapotú, megbízásból eladó. Tempo, Arad, F.scher Eliz-palota. Bej. szám 2151/936. (1043)

ALKALMAZOK jó keresettel utazót, aki fénykép-nagyítással foglalkozott. „Napoleon”, Arad, T. Vladimirescu-utca, 15. Távbeszélő 23-52. Bej. szám 9877/941. (1044)

HÁZMESTERPART, középkorut, kikisebb bérházba január elsejére alkalmazok. Az asszonyok lakás-takerítést kell vállalnia. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u., 4. (1045)

VÉRNYOMASMÉRŐ (sphygmo manometer) kitűnő állapotú hirtokban, valamint statykon eladó. Érdeklődni Carol körút 24. II. em., 9 alatt. Távbeszélő 20-60. Arad. (1046)

LEGYŐDEDMI ÁRKO készítését rendelni szerint vállalom. Arad, Draoos-Ved-utca, 7. Háttul az udvarban. Táva mellett. (1047)

FÉRFIÖLTÖNYÖK és 43-as bakanes elauok, Arad, Episcopiei-utca, 6. Fekete. (1048)

JÓZANLETŰ molnárségédet alkalmaz azonnali belépésre, Moara Taraneasca, Nuti Nonu Calamariu, Cermei. (1049)

ZONGORAT jó állapotban lévő, bérléni évre vagy hónapokra. Arad, távbeszélő 19-67. (1050)

VÁLÓDI perzsabunda, nagy termetre való, csak néhány alkalommal használt, eladó. Megtekinthető Engelhardt szücsnél, Arad, Eminescu-utca. Bej. szám 439-931. (1051)

KERESÜNK 2 darab irodai használatra alkalmas jó állapotban lévő asztalt, továbbá reklamét, szekrényt. Cim a timisoarai kiadóban. (5397)

LAPKIHORDÓT keres a Délj Hírlap timisoarai kiadóhivatala a Gyárvarosba (Strand-telep). Jelenkezni lehet legkésőbb december 20-ig.

ELADÓ félhálószoba, paliszander, előszobafal tükrösűl, kerevet (otjoman) plus otomantakaró és asztalterítő, damaszt fehér asztalterítő és 6 szájkendő, Standard-rádió, futószőnyeg és kiegészít. Timisoara, IV., I. C. Bratianu-u., 7., 15. ajtó. (5400)

HÓCSIZMÁT vennék, 37-38-ast, jó állapotban levőt. Ajánlatokat ármegjellelssel „Csizma” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (5400)

KÉT katonai szolgálatban álló fiatal-ember keres tiszta butorozott szobát, valamint jó házi étkezést. Ajánlatokat a timisoarai kiadóba „Tiszta szoba” jellegre kérnek. (9996)

Elveszett egy sötét-vörös kancsa, 6-7 éves. Megtalálója jutalomért jelentse be a vingai község-házán.

JELKISMERETES bejárónót keresek ellátással, esetleg minden másodnapra. Ugyanott 2 pár 23-as, jó állapotban lévő gyermekcipő eladó. Timisoara, III., Memorandului-u., 4. Totter. (9813)

GYÖNYÖRŰ, régi, művi butorok, szőnyegek, képiállítás, porcelán- és kristály, nagy választékban kaphatók karácsonyi vásárunkban „Interior” Timisoara, I., Regele Ferdinand-körút 8. Az udvarban Bej. szám 320/11078/1942. (4471)

FARKASKUTYÁK ELADÓK. Timisoara II., Tampa-utca 4. szám, a Diaconovici Loga liceum mögött.

SÜRGŐSEEN KERESSEK régi művi és korszerű butorokat, perzsaszőnyegeket, porcelán- és kristálykészleteket, értékes mű- és vitrintárgyakat. FISCHOFF-COMISIO, Schlinger E. T. Mişoara, I., Regele Mihaj-körút, 6. Távbeszélő 18-09. Bejegyzett szám: 241/7785/933. (9685)

A legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék egy jó és szép **töltőtoll**
Kapható a **MATADOR-cégnél**
Timisoara, I., Mercy-utca 2. sz.
Bej szám 13-1413-1942.

OLCSÓN eladó két női télikabát és egy pár 35-as hócipő. Timisoara, II., Scoliu-u., 13. (9805)

BARNA, női kabát és sportkocsi eladó. Manler-szalm, Timisoara, I., Lonovics-u., 2., III. em. (9807)

MINDENEN eselédet keres Popescu, Timisoara, I., Butoarca-u., I. A Banatia mellett. (9809)

ELADÓ karscu, közepermetre való, új perzsabunda. Timisoara, II., Traian-tér, 2., I. em., 1. (9762)

PAPLANLEPEDŐK, finom lenből készült párnahuzaatok, 2 ágyra való terítő, eladók. Timisoara, II., Titu Maiorescu-u., 18. 8. ajtó. (9814)

GYERMEKKOCSI sötétkék, korszerű, kifogástalan, eladó. Timisoara, II., Co-galniceanu-u., 3. (9815)

FLOMEROM-TEA élvezetes és olcsó!

RÉGI nyakkendőből újat készít Szüts, Timisoara, I., Diaconovici Loga-körút, 20., 3. ajtó, mély-földszint, (jobbra). (5394)

EREDETI, igen szép, nagy kínai váza, mesterien párnázott, hatalmas, magas-hátú, plus sarkodván, világos bőr-pipe-rekészlét (meszeszer), több bászági román szőnyeg, 3 1/2 m és 2 m széles szőnyeg, szövészek eladó. Timisoara, 6-os villamossal III. kerület, 1 Decembrie-u., 43. Bal feljáró. (9921)

KARAKTER-baba, különlegesen szép, 80 cm. eladó. Timisoara, IV., Carol-körút, 16., II. em., 8. (9922)

UJ, FEKETE férfi-télikabát, öltöny és cipők eladók. Timisoara, II., Matasarilor-u., 54. (9924)

FIGYELEM! Karácsonyra tejszín-rendeléseket már elfogad Kónya tejszarnoka. Arad. A. Iancu-tér, 21.

ELADÓ jóminőségű fekete, női-, és szürke férfi-télikabát. Timisoara, IV., I. C. Bratianu-u., 37., I. em., 15. (9925)

SZILSKINBUNDA és 38-as hőcsizma eladó. Timisoara, IV., Fröbl-u., 36., II. em., 25. (4486)

KERESSEK helyi ügynököket Erdély és a Bászág minden városa részére, akik a fűszer- és élelmiszerüzleteket látogatnák. Irásbeli ajánlatokat „Tomy” Agentura si Comision, Timisoara, III., Mihai Viteazul körút, 6., alá kér. Inreg. Cam. de Com. nr. 75/11673/1943., propr. Tomi Dumitru. (9801)

JÓL főző, komoly, fiatal nő vállalná 1-2 személy háztartásának vezetését. Érdeklődni 5-7 között. Timisoara, II., Matasarilor-u., 36. (9787)

ÁGYNEMŰ, sárga selyem-damaszt, nem nasznált, békebeli anyagból való, ugy-szintén rózsaszín batiszt ágynemű eladó. Cim a timisoarai kiadóhivatalban. (9796)

ZONGORA, rövid, keresztthuros, eladó. Timisoara, III., Timotei Cipariu-u., 1., 11. ajtó. (9797)